

NAŠA SLOGA

POUČNI, GOSPODARSKI I POLIĆNI LIST.

"Slogom rastu male stvari, a meslogo sve pokvari" Nov. Posl.

Preplaata s postarinom stoji 2 f., a soljake samo 1 f. za cijelu godinu. Razmerno 1 f., a soljake 50 nr. za pol godine Izvan Ljetnica su poštarnica. Stvari pojedini broj stoji 6 nr. Notevi se žalju kroz poštarsku *Nasmešnicu*. Ime, prezime i nazivlju poštu talja jasno označiti. Odje ima više predobjavljaka, mogu odgovorno svih predobjaviti jedan *Naznačiošicu*, a i List dobitavati kroz jedinim ovlaštenim lice. List nedodjelju na vremeno, neko to jeći odprtimstvu u obvezu plati, za kojo se neplaća niti poštarna, napisat jasno *Reklamacija*. Tako List prima i drži, ako ju pošten, ga i plaća.

Izlazi svaki 1. i 16. dan mjeseca.

UREDNIČTVO I ODPRAVNIČTVO

Digitized by srujanika@gmail.com

Via S. Francesco N. 4, I. piano.

Pisama so šalju platjeno poštarnice. Vlesti, dopisi i drugi spisi stampaju se u cijelosti u li izradu, naime prama svoje trideset i smjeri ovoga Listu. Nepotpisani se dopisi nepotpisuju. Osobni napadanja i čisto sukratne stvari nemajući mjesto, ovom listu. Prihvata se pisma tiskaju po 5 novih stravi redakta. Očekaji od 8 radnih dana do 100 arv, a svaki radni svitak 5 novčića; u li slavljaju operacija po što se pogodi oglašnik i odpravnik. Nopisi se ne traže. Uredništvo i odpravnik, osim izvršenih slučajevih, nedaju pisiju s nikakim drugaćije, nego putem svoje Listarnice.

Pogled po svetu.

U Trstu 15. srpnja 1877.

Ovaj puš najveća novost jest ta, da se tagodbene deputacije austrijska i ugarska nisu sporazumjele, pa da je sav dogovor odložen tamo do jeseni. Carevinsko se viće odgodilo tamo do 3. septembra. U Kranjskoj prigodom zadnjih izborih su nasa braća Slovenci u vanjskih občinah sjajno pobedili; većine u saboru zadiljio neće ipak imati, jer su u trgovistu i gradovih nadvlakama, koji protivnici tako zvani nemuskarci, u žalostni dogadjaj hoće svakako imati tu dobru posljedicu, da će narodna stranka odmah unapred napeti sve svoje sile, da konacno zadahne narodnim duhom i gradove, kako je eno zadahnula seoske občine. A to joj mora i hoće poći za rukom.

Car Aleksandar je prigodom provale svoje vojske u Bugarsku dao na Bugare proglaš, u kojem se veli, da je konačno krenuo sat njihova oslobođenja izpod turske jarma. Ta careva izjava je neizmerno isplasila sve mnogobrojne turske prijatelje Engleskoj i kod nas u Austriji, kao da su Rusi ustali rat voditi za što drugo, nego i baš za to. Toga radi, kao da se je Engleska opet predomislila, pa sad više nego sada mami Austriju, neka se zajedno s njom pre ruskog tobote osvajajuće pohlepnosti. Vi se Austria mora sto i sto put prosliti prije, nego pristane na ta Engleska pastovanja, jer ako i zna gdje bi imala rečeti i ipak nezna gdje bi mogla svršit. Već sad dobro zna što bi u tom slučaju bilo Italija i Njemačka, a Engleska bi po njoj navads samo okreplila grahamcu.

U Franceskoj se sve stranke žive prijavljaju budućim izborom. Italija kao da ništa u nekom slučaju posjeti Arbanasku, o bi bio velik udarač za našu Austriju. rbski knez Milan je pri otvaranju skupštine naio veoma umijeren i nuraljubiv govor. U Rusiji nastaje novo doba. Ruski se narod očeo moćno budi, a samodružna vlast, koja to u prošla vremena gledala prekunjem, sad kao da mu želi ugoditi. I Poljska e sve liepse gledaju sa braćom Rusi.

Naša trgovacka zastava.

Kad su ono prije deset godina Nemečki Magjari prepovoljili Austriju te je tko doveli austro-ugarsku carevinu, na zahtijevanje

Magjaraš bijaše ukinuta i stara trgovač-
zastava te mjesto nije uvedena ova sadašnja.
Ta zastava je prava pogrda s jedne strane
čuvstva pravice, a s druge sumjernosti i lje-
potе. Il je možda pravo, što na njoj neima-
ni jednoga slavenskoga znaka, akoprem ju
baš Slaveni nose u najdaljnje sveta kра-
jevo? A što da rečemo o neljepoti, kad
ruzuje trgovачke zastave od ove neima na
cijelom božjem svetu, ne izuzam ni same
turske?

Nje dakle nikakvo čudo, što su se onda odmah proti njoj digli naši vrli pomorski kapetani i brodovlastnici, proseć, neka se prijaviti zastava, što se je njim odvila sa sreća, zastava naime, koja je i našimi narodnim bojama ukrašena, a s druge strane tako liepa i milovidna, da joj neima u svetu para. U tu svrhu bijehu u ona doba upravljene razne prošnje, poduprte mnogobrojnim podpisom, jedne iz Trsta i Dalmacije na carevinsko vijeće, a druge iz hrvatskog Primorja na ugarski parlament. U Beču je te prošnje zagovarao slovenski zastupnik g. Svelee, a u Peđi hrvatski poslanik g. Orezi. Istina, onda se nije postiglo ništa, ali Slaveni neizgubile zato vjere u svoje pravo, nego odlučise čekati zgodu, gdje će moći opet ponoviti svoje prošnje.

Ta je zgodba evo sad, gdje se Austrija i Ugarska dogovaraju, da obnove nagodbeni ugovor od 1867. na drugili deset godinah, u koji ugovor spada i trgovacka zastava. Pa bas je milo gledati, kako se u Dalmaciji i u hrvatskom Primorju živo pokrenulo to pitanje, koje duboko zasieca ne samo u pravice, nego i u čast našega naroda. Hrvatski listovi u Dalmaciji i Hrvatskoj donose članke u kojih se ta stvar jezgrovitо tumači i razjasnjuje, a obćene tu i tamo pišu predstavke na došlučnu vježu zastupstva, zahtijevajući da se u skupnoj trgovackoj zastavi ustupi mjesto i našim narudžnim bojama po onom kraju i osnovi, koja je toliko omnila svim austrijskim mornarom i brodovlastnikom. A eujemo da naši u Trstu stanjući kapetani i bredo vlastnici misle i ovaj put prednjačiti u tom poslu svojoj estateži brači, pa da sakupljaju podpise na došlučnu prosnju, što ju kane u septembru mjesecu postići carevin. vječu.

Mi ovo iznosimo na svjelo za to da se sav nas narod, gdje ga god naj, maknjeti u jednoj misli i u jednoj tenji, pada u Austriji i u Hrvatskoj sve riječ občina do jedne naprijdu u tu svetu svoju prešu, jer u slobzi i skladu stoje moć i sila. U Hrvatskoj i Dalmaciji je to lako, jer su tam

ime u narodnim rukama. To isto biva gdje i u Istri, a naime na kvarner-ščinjotih. Gdje pako toga nije, neka se stote pojedini ljudi te sakupe što više podpisali mogu na privatnu prošnju, naznačiv iz koje su obće i koliko ima našega u njoj naroda. U Austriji neka se pro-uje salju na carevinsko vijeće, a u Hrvatskoj na hrvatski sabor, ili na hrvatske zastupnike u ugarskom parlamentu. Mi smo rada tu stvar podržim okom pratili, te izviesčali naše čitalje o svemu, što se gdje u tu svrhu učini, zato molimo naše dopisnike i prijatelje, neka nas nu ovom prilikom nezaborave.

Dopisi.

Iz Boljuniščine dne 12. Julija 1877

Na 19. i 20. Julija prošlo godino su se obavljali u Boljunu izbori za novu reprezentanticu predstavnika na 12. Juliju ove godine bi izabrana novootvorena ženska Republička skupština u Bosanskom polju.

Njegova dužnost je sada, da obješti i opere inu i poštjenje boljunskeg puka do sada bez uzruka crnjena po svetu i kod c. k. oblasti. Miran do- ljunski kmet opravlja svoja knotska djela, pa mu nečaju o kakvoj politici, a naša brata u mjestecu Boljunu zove ga Rusom, pa ga tim mirazu kod političkih oblasti i to s toga utroka, jer sa svojim mnogoč. g. plevanom voli hrvatsko crkveno pjevanje, u obliku odje red od starih vremena, nego li latinsko, radi se hlađao prethodnih godinah i mnogozna u Boljunske gradicu. Nu stvar jo tako rješena, da se nad nepjora nit hrvatski nit latinski. Nosi kapun nek daleko sjedini i umiri Boljuncu, da jih prestvjetla biskupiju nepasti bes pastira, ka- bijas ozamisljena. Sveti i vlasti nek traže, da sva boljunska podestarija hrvatska, pa lojalna verna, a drecja il trejca barenjakih u Boljunu nek nosanja riva u nekakve Taliži, koja bi imala hrvatsko vrieme gospodarstvo u Boljunu. Pa zato treba da novi kapun uvedi školu i prementi školsko vijeće jo do sada samo talijansku školu razgovarati. Mi poštujemo svakega člana Taliži i njegov ještju nu carstvo barenjaka, pa zato postavljamo vise tipice u Boljenu talijanske škole. Na nege daleko, mi želimo, za svakog predstavnicom! Delazali su na izboru, da smije imparzat i pametan i moći kmet, sad prikazite i to, da niste nudio delu ka- cijekih gospodarstva ili drugi barenjakih, kojima danas erde posao razvijeno.

Nakvo dijelo — takva plava! To su taci bješčani gradjani dobro spoznati od 18. Janja i 11. Jelita, dok jim se mnogice, g. pleban Šćekić, žamali bješči u Krapinske legije, te bješči su uvek bili ar. mits, a tri nadeži i jedan blagđaj, njihove boštice i ostanje bez dobitka.

Ali nepravljano smrtnje, ja Beljan bez predavača estime, a predstavljaju se premoti na polje, zgodbe treba biti božitice biti (starje v Beljaku), te tada morati nasti gradnji evakuirati kaj dide, tukih pladi! Moj grieb, moj preveliki grie-

Sami smo si tomu krivi! Crkvu smo grdili, plovajući nismo postovali, svakomu smo se rugali, nemirnu i neposlušnu djetcu nismo karali, nemir smo sijali, nekakvu taljanštini širili, koji je „Našu Slogu“ čitao, hrvatski govorio il pisao, Rusom smo ga razglasivali... pa dobro nam stoji! kakvo djelo — takva plaća!

Dakle, o župane! smiluj se Boljunštini, umiri i ujedni koliko moguće sav puk, uređi školu, popravi ceste sasvim zapuštene, točno i verno skribi ne za svoju nego za korist svih izručenih ti občinerah, pročedi na tanku cijelod račana prvašnjeg župana, promjeni pisara, il pak pokajav se, nek poštuje nas i naš jezik, pa neka ruskim strašilom nemuti više sveta. Štogod o djelovanju i napredovanju naše podešasije drugi put.

Slavenski rat za oslobođenje.

Odkad su Rusi prebrodili Dunav, odtad ne prestano grmu u Bugarsku, ali do veće bitke nije još nigdje došlo. U ovo petnaest današnji je najznamenitiji dogadjaj sa bojnjog polja, da su Rusi uzeli grad Trnovi, staru bugarsku prestolnicu. Nekoliko današnja bi u Trnovi i car Aleksandar, gdje su ga Bugari dočekali tako, da neće dovjeka već nikoga drugoga cara ni kralja loposte i srdačnije. Rusi su uzeli i Bielu, a svoj glavni stan da su prenesli iz Sistova u Batak. Glavni turski stan je u Šumli, a što Turci misle, nezna se. Nego s druge strane svi drže, da kratko vrieme mora da tam do velike bitke. Mi bi i potonje nashačili položaj vojujućih stranaka, ali šta bi to koristilo naimo našim seoskim čitateljem, kad su najbrže riedki, koji će imati zemljovid onih dalekih stranah. U Aziji nisu Rusi tako sretni kako u Evropi, jer da su se moralni povući natrag takodjer izpod Karsa. Točno je krivo, što su bacili tamo premalo vojske, a s druge strane, što su im se izza ledjih pobunili na polak pokoreni Muhamedovi slijedbenici. Nu i tomu će zlu doskočiti, jer da baš sad Šajku u Aziju silnu vojsku. Sulejman-Paša, što je ono onako postradao u Crnojgori, otišao je sa ostalom ai vojskom u Bugarsku. Engleska flota iz Pirea doplovila je u Besku, da bude na bliže Carigradu, gdje da se spremaju i stanovi za englesku vojsku. Mnogi misle, da to neznači pomoći Turskoj, nego predvajaju na ono, što kani jednom tražiti iza propale Turske.

Vojска i pomorstvo.

U ovaj čas, kad se na istoku odlučuje sudbinu mnogih naroda, svakako jo vredno zvat u glavnih ertah, koji su tu ljudi, koji na jednoj i na drugoj

srandi ravnaju sudbinu tolikih milijunah. S toga priobčujemo ovđe mali izkaz glavnih zapovjednika ruske, rumunjske i turske vojske:

1. Ruska vojska.

A. Ruska južna vojska. Glavni stan. Vrhovni zapovjednik. Voliki knez Nikolaj Nikolajević.

Naćelnik gl. štora: GLt. i glavni pobočnik Artur Nepokojdickij.

Naćelnik topništva: GLt. i glavni pobočnik knez Mihail Masalskij.

VIII. vojni zbor: Zap. GLt. Fedor Radeckij.

IX. vojni zbor: Zap. GLt. Barun Krüdener III.

XI. vojni zbor: Zap. GLt. knez Šahovskoj.

XII. vojni zbor: Zap. GLt. Vanovskij.

B. Primorska vojska. Zapovjednik GLt. i glavni pobočnik Semaka.

Tehnički upravitelj obrane obala: Ingenier-General i gl. pobočnik Eduard Totleben.

Zap. u Sebastopolu: Podadmiral Nikonov.

Zap. u Nikolajevu: Podadmiral Arkas.

Zap. u Taganrogu: Podadmiral Turnhajm.

C. Kavkaska vojska. Vrhovni zapovjednik knez Mihajlo Nikolajević.

Njegov numjestrnik i zapovjednik XV. vojnog sbora: GLt. Loris-Melikov.

Naćelnik glavnog štora: Gm. Pavlov.

XV. vojni sbor: GLt. Loris-Melikov.

XVI. vojni sbor: GLt. knez Orbeliani.

XVII. vojni sbor: GLt. Devol.

Ova sveukupna ruska vojska imade 446.000 ljudi, 74.000 konjah i 1000 topovab.

2. Rumunjska vojska.

Vrhovni zapovjednik: knez Karol I.

Naćelnik gl. štora: Pučnik Gjuro Slaticeanu.

I. vojni sbor: Zap. Gen. Gjuro Lupu.

II. vojni sbor: Zap. Gen. Radović.

Rumunjska vojska imade 46.000 momakah.

3. Turska vojska.

A. U Evropi. Vrhovni zapovjednik: Srdar Ekrem Abdul Kerim Paša.

Nać. gl. štora: Liva (Brigadir) Aziz Paša.

Zapov. dunavskog vojske: Mušir (Marsal) Achmed Ejub Paša.

U Vidinu: Osman Paša; u Silistrji Sulami Paša; u Nikopolju: Fizulah Paša; u Kučukku: Nedjib Paša; u Šumli: Fazly Paša; u Dobrudži: Ali Paša; u Sofiji: Hasan Paša; u Varui Blum Paša.

Zapovjednik u Albaniji: Mušir Ali Saia Paša.

Zapovjednik u Bosni: Ferik (Divizionar) Voli Paša.

Zapovjednik u Hercegovini: Mušir Sulejman Paša.

Evropska vojska iznosi 290.000 m. 12.000 konjah i 500 topovab.

B. U Aziji. Vrh. Zap.: Mušir Muktar Paša.

U Erzerumu: Mušir Selim Paša.

U Karsu: Ferik Ali Paša.

Ukupno 73.000 momakah 3.600 konjak i 96 topovab.

POP MARKO

pučki svjetovatelj.

Istarska pripremna. Napisao Nadan Zorin.

— Hoću drage volje, viknu moj Luka. Ta to mogu lako učiniti: od djetinstva prijateljujemo i poštujući u istom so selu rodimo. Je ti doista mogu mnogo toga pripovjediti o njegovu životu. Skupa smo bili pastiri, skupa školu polazili, ali vidis, ovi nemogu biti gospoda. Ja ostah tešak, a on bivno častni gospodin, komu svatko klobuk skida!

— Školu da ste skupa plazili! bit će bio dobar školnik?

— Moj Mirko, onda su ti bili druga vremena. Dok je imao Kloštar školu, bili su svi dobri, jer je tada još Šiba rabila, a sada? Mjesto ih učiti Boga moliti, to ih uče kao vojnike, skakati i umazati. Ali da ti istinu kažeš, nas jo Marko, kako čestoputi i njegova majka kazivala, bio već od djetinstva dobar.

— Jos mu nije bilo 6 godina i on znao već sve mudićice jednoga kršćanina kā: „čto naš!“ Kad li ga tko od susjeda sluša gdje moliti, rekao bi Jelici:

— „Hoćeš, viknu opet vojnik iz Ljubljane,

„dajte dieće u školu, bit će vam biskup.“ — Jele si te bojede dobra zapamtila.

Jednoga dana dodje popodne neki vojnik, poslani od suda u našo selo. Ja i Marko skakali po rudinali pred kućom. Svatko nas piskutao na svoju „soplicu.“ U kuću nohtjimo, jer se bojimoš nadolug vojnika, to ostanemo dugo vriemo, sigrajući se po rudinali. Bilo prama rečeru, sunco bilo na zapadu, a nas dvoje ogladilo ta se stoga odpravismo kući, ni nemisleći višo na vojnika. Kad na prag stupisimo, a to vojnik još u kući.

— Kam bešite, viknu vojnik, Slovenac iz Ljubljane, nij troba se batiti. Vi ste dobiti, kaj ne? Ti da veš leđa Bogu moliti, reče Marko. Dobro, dobro! Ko si tako pridren, bon ti nekaj dal. — Vojnik izvadi iz ūpa staru krajcar pak nastari prama Marku: — Glej! ta krajcar ti bon dal, će mi čisto rečes: one, ero, draj! Marko videći gdje mu kaza krajcar, on čas izbrojiti njemački ne samo prvo tri brojeve nego sva do deset. Čuo ih bio još prije od nekog starog vojnika Bartula Brečara, pak si jih zapametio.

— Mamka! viknu opet vojnik iz Ljubljane napravila Jelici, ti imate pravo. Vaš sin je pravo dobiti, vad Marki je prebrizan glave. Poslito ga u ūpo. Za gotovo bo z ūsom kakšni ūkop in vi boste postala velika gospa u svill! — Kad će upravo tako Bog, progovori očbijeno Jele, neka neka bude. Marki, evo me tamo za sve Svetu kapat cu ti heju robiću i liepu obuću, pak uime Božja poči tez u ūko!

Ruska baltička mornarica imade danas ukupno 142 broda razne vrsti i veličine, neračunajući male ladice. Najveći i najljepši brod cibl-mornarice jest veliki monitor „Petar Veliki.“ Imala mesta za 10,000 bačava, nominalna mu je sila od 1400 konjah i brzina 10 uzvah na sat.

U taljanskoj vojsci zbole su se vrlo važno promjene. Dekretom kraljevskim od 17. svibnja umirovili su generali: Angelino, R. Cadorna, Deleuse, Francini, Incisa, Parodi, Pettinengo, Petitti i Valse. Četvorica su stavljeni u razpolozivost a 15 ili je novo imenovano. Mal ne svi vojni shorovi dobili su nove glavare. — Ove promjene vrlo su uzrjalo talijansko parlament. Novinstvo je osobito nezadovoljno s umirovljenjem generala: Cadorne, Pettinenga, i Petitta, slavnih junakih, koji su Italiju pomogli sjediniti.

Englezki generali: Rowan, Yorke i Lord Stretchnaire, (prije Sir Hugh Rose) imenovani su od engleske kraljeve prigodom ujezina rođen dana soldmaršali.

(Svjetozor).

ZMIJE.

Napisao P. Krempler.

Toplo proljeće nastalo je, te vabi na ugodno sunco svakojaku životinju, koja je do sada kojekuda sakrila bila, da se od cile zime obuva.

Medju takvou životinju spadaju i zmije. Ono se u jeseni zavlaze u zemlju, pod korenje, u supodreća, pod kameno u pukotine pećinah, gdje jih je često u klupu smotnili nači.

No ima skoro životinje, koje bi se tako često i najhrabriji čorjek uplašio, kao što zmije. Idemo li šumom ili livadom, pak što pred nama zaušu, eto nas, gdje se lecenemo, i ponajprije na zmiju pomislimo. Već se jo maleno dieće koje o zmijah još ni pojma ne ima, plaši i više, što god može u pomoći, kada zmiju opazi. Svakomu se čorjeku gadi, pak i mnogomu, kojemu je kao zanat, da se iztržavanjem i proučavanjem naravi bavi. Poznajom ljudi, koji se ničesa ne boje, ali će pred zmijom ipak strepititi. To sve kano da je u čovječju naravju usadjeno, a dolazi od gladka, tanka, pružena tiela, što ga na sve strane uživati može, kao i od sjejavućega joj oka. To dolazi i stoga, što se na tako čudnovat način jezikom sigra, itd.

Zmijo se dieće u dva razreda. Dio je u zmiju neotrovne i u zmiju otrovnje. Jedno i drugo gađe god sakrite, često savite, vrebaju na kraj njih prolažeći plien. Iznenada bacaju se na svoj plien. Najveća strana neotrovne zmijah razvaljenimi ratljanim plien svoj hyata i proguta, drugo se oko pliena istom

— Hoćeš mama hoćeš, viknu Marko vesse ohrće u rukama stari krajcar, a jesu li još daleko svi Sveti?

— Nisu daleko sinko ne. Brzo će doći a medjuto budi dobar, inače nebiti ti kupila robico, niti bi ikao u ūku.

Od to doba, tko je bio sretniji od Marka: Svakomu bi se hvalio, da će poći u ūku, pak da će mu mama kupiti lijepe braćeš i lijepe knjige, pak da će postat veliki gospodin.

Svi Sveti najposlij u došli. Marko u istini debi novu opravu i pošao u ūku u Pazin. S njim podjeli i ja.

— K fratrom u Kloštar? upital Luku.

— K fratrom, k fratrom, nastavi moj drug. Bilo su onda druga ūku nego li sada. Koliko ljudi odgoji osuš provredni, onaj blaženi Kloštar! Pak kako su u strahu Božjem djeci držali! — Nikad nezaboravim oneg dana kada smo ja i Marko pošli prvi put u ūku. Bilo je jedno lijepe jutro. Sunce se bio dizalo iznad naše ūke. Jata vrannah i svrakah lečela iznad strništa. Po vingogradim ovo se razstakla a pastiri kotelebi se na lozini kolobuljash. Ali mi zato kao da ne hajsimo. Jedna nam je mirna neprestano vrzla po glavi — ūko! Dodjostmo napokon k budjenom cilju.

Neki pličavi fratar s nazadnjima na dočeku na vratištu. Zvali ga Fabijan. Oni me upalo eganj. Čim nas uči malo se smisi i redno mojeru ecu:

omotaju jakimi svojimi mišicami ga udave i smrve, onda ga polagano progutaju. Zmija otrovnica iznjava navali na plieu, ujede ga i pasti, dok pogine, onda ga istom polagano proždi.

Zmije se otrovnice od neotrovnih tim razlikuju već po vanjsnosti. Što imaju glavu u treku tako, da se dobro vidi, gdje jim vrat počinu. Neotrovni vrat je gotovo tako debeo, kao i glava.

Da je u otrovnica glava kao trokut, pak deblja od vrata, dolazi od tuda, što sa strana odstraga glave otrovne žljezde ima. Zmija otrovica imaju dva poveća šupljia zuba, koji u žlebu, kad su čeljusti zatvorene, u dolnjih ustiju leže. Ti su zubi na gornjoj čeljusti. Kad otrovnica usta otvori, ovi se zubi izprazne. Ovi su šupljii zubi spojeni s cijevju sa žljezdam, gdje otrova ima. Kada dakle zmija usta otvori, da koga ugrize, zubi se ponajprije izprave, kada zubi stisne i ugrize u ēje meso, tim se stisnu i otrovne žljezde, a otrov curi kroz cijev u šupljii zub, iz šupljeg zuba pako u ranu, gdje se krvju pomješa! Nije dakle istina, što se još uvijek vjeruje i što su i meni nekod profesori u školi učili, da zmija jezikom bude, kao što predlaže. Ona bi tada morala tvrd jezik imati, kao što pčela željevac ima. Nu ona ima jezik po većem, naravski je dakle, da jezikom ubesti ne može.

Ima jih, koji nas upoznaju, da u nas samo u nekojih mjestih otrovnih zmijah ima. Mi pak dobro neznamo, da jih svadje odviseima. Imu jih na kaznenitih gorab, gdje se na vruećim kamenim sutečnjima ih u močvarama, u sunčanima, na livadama, na pojliji i u vrtovima, rjeđu svadje. Svadje triba nam u oprezu biti. Najobičnija od otrovnih je radjorka koja se i na kamenitih mjestih i u tresetu nalazi. Crna imala na Krasu, a na dvojinu, da bi se i u Štajncu u Ljuticama u vasi nalazi.

Otrov od zmijah žnackast je, proziran bez svakog vonja i okusa. Svaku zmiju otrov nije jednako pogibeljav. Od otrova nekih zmijah čovjek će poslje nekoliko časova umrijeti, od drugih za uru ili dan, od koliko časovih umrijeti, od zmijah, koje davnina nista ujede nisu. Čim dešće u zmijah, koje davnina nista ujede nisu. Čim dešće u zmijah, tim je otrov slabiji. Isto je tako otrov zmije ugrizu, kada se je svukla, nego kasnije.

Otrovnica zmija čovjeku često iznemala ugrize, te tako odpuza, da ju čovjek ni opaziti niti u što drugo. Stoga mnogi misle, da su se na tri ili u što drugo. Stoga mnogi misle, da ukratko žgareti, da ovjeđe nekoje naboli. Stoga na če zgregebiti, da ovjeđe nekoje znakove zabilježiti, po kojih je moći sigurnosću reći, da ga otrovna zmija ugriza.

Obično kad nas otrovna zmija ugriza, počinitimo neku čudnovatu bol. Mjesto, gdje nas je ugrizala, neko nam tjelesno i duševno malakšu, postaće, silo nam tjelesno i duševno malakšu, postaće, silo nam se bljuvati, bljuvamo trudni i umorni, koće nam se bljuvati, bljuvamo trudni i umorni,

— Što često pak vi?

— Dopoljao sam, prečastni oče, dva dečka u školu —

mojegu sim i susjedova —

— Dva jada više, reči ljudito pater Fabijan. Neka stupi uutar i neka bude dobri, s Bogom! Nama ukaza mjesto u prvoj klupčici, a moj čačo otide.

Za nešto tronutak nastala grobna tišina. Muha

bi se bila čelu lotiti po školi.

— Karlo Jurale! hajde sim! viknu pater Fabijan. Orok bled kao krpja platnena izdaja iz klupe.

— Tužili te, da si bio prošil praznikah školskih u vinogradu Bursićov... Sedmo: neukradi!

Mars! Juralo htjeja tajiti.

— Muči, zagrimi pater Fabijan, pak viknu ciegle

školi: Halb links!

Sva škola najdanaput zatubo glave pod klupu pa i ja i Marko takodjer. Bijah u strahu, ali ujedno i znatiželjan, što će s njim poći. Na steću klupa imala jednu rupicu na sprednjoj daski te klapu vidio Juralu i patra. Što so dogodilo? — Moj Fabijan spusti dječaku gadiću, pak ga sibicom dobro poskaklja po goloj... Dobiv tako dječak, što ga je isto, vrati se plaću u klupu, a mi se digli.

— To nije štrkat po livadah, tekoh u sebi, i strah mi obuze.

Jedan drugi dan došao jedan školan sav umoran i blatan u školu. Vjero mi, basolak bio bi mu raspolo u užima!

— Neimam rukuh da se omiješ; zaviknu pater.

jemo često i krv Postanemo pospani, napokon tako ostabimo, da boli više niti ne čutimo. Čim se krv u nama brže razstavlja i truje, tim nam udu brže natiču. Otrovani se često pretvara u živa mrtvaca, a studen čuti cijelim telom. Ugrizevi ljudi grozno janju, psi strašno zavijaju. Napokon stanu zubi skrpati i cijelim telom trgati, što je siguran znak smrti.

Naše otrovnice zmije nisu doduše tako otrovne ni pogibeljne kao one južnih zemalja, te obično ljudi od zmijina ugriza ne umru, ali jib ipak toliko od toga pogine, da ne će svršno biti, ako nešto i o tom ovđu spomenem, kako se takav čovjek liečiti mora.

Liekova proti zmijinoj ugrizi vrlo mnogo ima, na većinu njih ne valja. Dobro je ranu podvezati, izpaliti, izsatisati, a tko sve to ne može, dobro će nešto, ako na ranu, dok liečnik no dodje, kameničić što jače pritisno i što jače priveže. Indijanci imaju nekakav kamen, što ga na ranu meću i često pomaze. Slična dva kamena posjedovanja neki župnik a Kapinac pri Jasici i probudar neki u Jasici, koji nisu još tako davnina mrtvi, ali ih nezadržni ovisitelji oporukali uzel i izgubili, to jih je sada traži nestale. U mojoj kraj koju jas i sada ima mnogo ljudi, koji su ta dva čovjeka izlječila. U toplih krajevima ima takodjer bilinab, kojima se otrovani liečiti mogu. No mi tega svega ne imamo, al imamo nešto, što nam pod svaki način pomoći može. Evo toga lieka, kako nam ga Brehim daje:

Koga otrovnica zmija ujed, neka pijo što više moguće vinevice, špirita, araka, konjaka, rumu, rakije ili ako svoga toga ne ima, što jačega vina. Veliki narocito što više, na mjerice, polide! Prilikom se ne boj, da ćeš se opiti, bar ne ćeš čutiti, da si pijan, a ozdraviti ćeš nedvojbeno. Osim toga hodač, skadi, trdi okolo, što više možeš. Ako sam već skakati ne bi mogao, neka te drugi pod ruko primu i s tobom okolo skakn. — Pij dakle što jačipe i što više ga imas, i mnogo okolo skači, i ozdraviti ćeš. Ovo je nedvojbeni liek proti ugrizi zmijah otrovnica, kojim se lieči ljudi i u najvrjednijih zmijah, kad jib i u najotrovnej zinije ugrizu.

Nas prvorivi Petar Bucar ovim liekom, koga uvijek u pripravi ima, zmijom otrovane lieči:

Uzme se bijela smola, rosak i slanina, te se u tavan metne, da uzkipi. U to se baci od jagodnjaka lisica i koron (najbolja, kad evate) i dobiti česma od toga ualem. Osim se melemom namaze rana od zmije, a komadić se ga u veličini od kuruzna crne proglutne, i bolestnik će ozdraviti. G. Petar Bucar jamči, da probatum est, da je to posvo dobar i izkušan liek.

Nekojo, koji se za voloncione i vole mudre drže, govore nam često, da ne ubijajmo zmije, jer da su koristne. Tim ljudem ne vjerujmo, jer ako nam zmije i nešto malo koriste, ipak sruva skoro više kvare nego hasni čine. Takovim reći će ja i vi jin recite sa slavnim Brechmom: „Daleko budi od menе, da ja tu gamad branim, pak ako iz drugoga uzroka

Daj dlan! Šik, Šik, Šik! zvizdnu ūiba, a otrok ciknuo da se čuto i na ulici. Od onog ga dana neviđej nikad blatna...

Jednog danu je tumčeo Katokizan. Govorio je o stvorenju sveta, o Adamu i Evi itd. Ova otroka u zadnjem klupu nešto saputali. Stravili su nedojimaša jer nerazumjerao njemacki. Pater Fabijan zaviknu: Simao! Šta veli četvrti zapovjed božja? Poslušaj otca i mater i stario od sebe... Gut! Ja ti zapovjedam da misliš i da pazis pomnivo... poslušaj me! Simak imao proveru krv, stao opet ritati pak i — smijati se.

— Malovrednide, zagrimi pater, kdo to uđio „krijanje“... a? Mars van i kleckni.

— Mnogo bili ti mogao još povijedati, nu moram prestati, ridiš bo da se red unočalo redi mi Luka.

— Nemaj Luka, moljaj ga. Ta ovo puna mjeseca iznad Vilindara. Najljepša je to ura za zaharvo ratgoraranje. Kada smo bili skupa zajedno, molim te! Sjutra odlazim i Bog zna kad dema se opet sastali. O školah mi je desti. Pridaj mi atogod još o popu Marku

— Hoču kad ti je drag. Vratimo se dakle na našeg Marka. Ilekoh ti već da sumo ciebih osam godinah zajedno. Moljaj. Bio sam s njim sve do devete latinske. Prijateljevazmo i dobro će učimo ali dodje trag i nas razradi... U drugom telapo sastavljaju liči i tegovači u školu. Zato to ćeš kažnje dati.

ne, to radi toga, što našo neotrovne zmije navlastio takovom se životinjom brane, koja nam je koristuju od svojih razbojnika. Tko sve zmije, koje nadje, ubije, ne čini nikakove štete; tko se samo jednom prevari, te otrovnu nootrovnom drži, može svoju labkoumnost životom i zdravljem platiti! — „Doiste tko je prevalike ljubavi prema životinjam zmija brani, greši proti ljudem. Bolje je, još jednom velim, sve nedužne i dužne, neškodljive i skodljive uništiti zmije, nego da samo jedan čovjek uzmije otrovnice zmije život izgubije, ili da se život jednoga jedinoga čovjeka ovim paklenim otrovom u neprekidnu, groznu, vječnu muku pretvori.“ — Ne primaj u ruke ni jedne zmije, već ju odmah ubij. Ti ne poznaju pravo otrovne i neotrovne zmije; pa kraj toga često su si vrlo nalično, te bi se prevariti i svoju prošiju životom platiti mogao. Nitko nije zmije bolje poznavao od glasovitoga Dumerila, pak se i on prerasio. Držao zmiju neotrovnom, uzeo ju u ruku, ona ga ugrize i on na svoju najveću tugu opazi ridovjuku, te malo da od toga ugriza i zaglavio nije! — Svaki bi učitelj morno djecu upoznavati sa zmijama i kako se najlaglo ubiti mogu, udarcem naime kakovom sibom po hrbitenjači. Morao bi ju upoznavati s naravskimi neprijateljima zmijah itd. No ja ču o zmijah još koj put što pri poviedati

(Pučke Novine)

O sjemenu bilja.

Nastavak. — Piso M-6.

Od repice i lanonog zruja dobivamo ulje; od ovog posljednjeg proizvodjaju se lanona muka koju liečnici rabe. Drugo razne vrste sjemena pružaju nam mirisnoh lilačinog ulja i drugih tekućinah. Kod upotrebljavanja sjemena u gospodarstvu opažamo da se u tom sjemenu nalaze tvari (materije), kojih u ostalih dijelovih biline neimade, bar ne tako čistih i u tolikoj mjeri, i učešće lječi bi bio čovjek već od davnog do tega došao, da čitavu biljku boba n. p. ili pšenico kano hrana pripravlja, a ne jedino sjeme.

One tvari tako radi kojih tito i ostale u gospodarstvu toli potrebite biline sjeme i njegujemo dađe umjutno podupiremo da nam uzmognu više i boljeg ploda domaći na štetu deko ostalih dijelova biline — one tvari su u prvom redu skrob i lilačino ulje.

Skrob sadinjava glavni dio žita, kuruza, pirinča, itd. (naša muka je čisti skrob, akoprem se pod tim imenom u običnom govoru skrob od kompira i pšenice razumeva, kojim se prali pod imenom Štrka služe). Skroba nam daju nadalje plodovi koštanja, leđa, graha, boha i lješnjaka. Ulje nalazi se u sjemenu biline mobonjača (amo spada repice, rotkva, rica, kupus, repa itd.) u zrnju našeg voća, u maku i lješnjaku.

Nas Marko stveto svrši nauke u Pazu i podje Živo Žreću istoga leta na Rieku. Hrvatska riečka gimnazija bijaš i onda na glasu. Profesori i učenici bijaju vatreni narodnjaci. Učenici se često sastajali, te se vježbali u hrvatskom pisanju i besjedoranju, u pjevanju i pjesništvu. I naš Marko dodje po sredi u kolo tih vilovnikih. Ovi ga sverđice primio. U kratko planuo seco našem Marku svetim ognjom domoljublja. Marko se martirio lačao čitanja. Tadašnji „Necen“ bježio mu dušovna hrana. Do mala hipo je hrvatski govorio i pisao i drugih slavenskih narodjaših nije prezirao. Već u mladosti bio naumio stupiti u svećenički stalas, pak je radi toga uđio u česki i ruski statusovjentinstvu. Glagoliticu mu bila jako mila. Sada je na glasu glagoljaš. U njegovoj se crkvi u svakome Dežđe poju „Zornico“ iz glagolitskog misala u svu sruđu i porugu nekih Prekomoraca.

Dika je bilo obeti s njim za školskih praktičnih. Njeg on kod kuće dangubio nego bar dve ure na dan osvojio red onda su sešku mladeti čitanju i pisaju.

Sredit osmi četvrt u dobrim uspjehom, dođe opet kući. Ona dva mjeseca obeti jo naprestalo sa mnom i ovdjejnjom hrvatskom mladeti.

(Slijedi sl. 1)

Škrob dolazi u veoma sitnih bielih zrcnih (osobito u sjemenu), koja napunjuju one malene prozračno mješavine, stanicice nazvane, od kojih je svaka bilina sastavljena.

Množina škroba, što ga koja bilina daje, označuje ujezinu gledo hrane gospodarstvenu korist i vrednost.

Često imade škroba u stanicach lišta, nu u vrlo malom razmjeru napram sjemenu. Od tih škrobom nabitih stanicach u kostanja, boba, fuzola i graha polaze prva dva listića, koji se za rana iz zemlje pojava, te kojo je zaisto već svatko video. Kod drugog sjemena, primjesico pšenice i žita zaokružuju stanicu škrobom nabrekle malenu kličicu sjemena. Klica jest onaj dio sjemena, od kojeg postave vremenskom čitava bilina. Kod žita dakle pruža nam škrob onaj zavoj oko klice t.j. tvar, koja klicu okružava, kod sočivnicah pak dačaju istog prvi listići. Kao što se škrob u sitnih zrcnici tako se ulje u podobi malenih kapljicah u stanicach nalazi.

Nekojo sjeme sadržaje kako rekosmo mirisavo ulje, tako n.pr. ružično, ružmarinovo, bademovo (mandulovo), klinčicevo ulje. Tog ulja imade i u lištu, nu u tolikoj mjeri nikad.

Taremo li medju prsti lište ružmarinovo, basilkovo i majkine dušice, tad će nam ne samo prsti već i sve oko nas mirisati.

U Sjemonu bademah, šljivah i trešnjah je to ulje otrovno, te se zove uljem graskih ili žuhkih bademah (mandole amare), jer se u tih bademah toliko otrovna ulja nalazi, da se male životinja, kao što je miš, veverica ili pitomi zec, jedinim zrnom otraviti dadu.

Ulje napunjuje kao što rekosmo stanice bilinah, u kojih se u obće nalazi, u podobi sitnih kapljicah, škrob tako dolazi u velikoj množini u stanicah, koje sačinjavaju prvo lište već u sjemenu, kano u badema, lana i lešnjak, ili tvori deboli zavoj oko kličice u sjemenu, kao što to biva n.pr. u kokosovog oraha, gdje je klica veoma mala u razmjeru napram veličini sjemena.

(Slijedi 6)

Različite viesti.

Novoimenovan kardinal. Preuv. g. Josip Mihalović, nadbiskup zagrebački i gosp. Kutschler, nadbiskup bečki, bijahu imenovani od Papa kardinali.

Spomenik bar. Mollinariju podići će grad Bag u svojoj sredini. Izraditi će ga pak dobro poznati kipar Rendić, koji je radi toga došao iz Rimu u Zagreb.

Drugi spomenici. U Šibeniku kane podignut spomenik čavionu Tommascu. — I pokojnomu lavantinskomu biskupu Ant. Mart. Stomšku, znamenitomu rodoljubu Slovenskomu, kleče sad slovenski kipar Zajec spomenik, što će mu ga podignut u stolnoj crkvi mariborskoj.

Darovi sv. oten papi prigodom petdesetgodišnjice njegova biskupovanja, što su mu odaslanici raznih kršćanskih naroda u novcu poklonili, iznose 14 milijuna forinti. Kroz prošla dva mjeseca počinilo je sv. otac 45,000 hodočastnikah. Od ovih bje 14,000 iz Francuske; 6,000 iz Holandije; 1,000 iz Švajcarske; 1,500 iz Njemačke; 3,000 iz Austrije (medju njimi do 120 Hrvata); 2,500 iz Engleske; 2,000 iz Amerike; 7,000 iz Italije; iz drugih različnih krajeva sveta 7,200. Poklonilo se dakle sv. otcu do 700 hodočastnikah na dan.

Nadjena uspomena. U Možganci u dolnoj Štajerskoj su dno 4. t. m. našli u pjesku bakrenu medaliju (medalju). Na pravom licu jest slika bana Nikole sa napisom: „Nikola Šubić knez Zrinjski Ban Hrvatski“, a s traga: „Na Uspomenu Hrvatskih Junaka Pod Sigetom 1566.“

LISTARNICA.

P. n. g. K. F. Kersikla: Za lanjsku godinu smireno. — Dječka Čitaonica, Rieka: Dobra, kao vani drago. — Ivanović Ivan, Porto Said, primismo od prijatelja f. 3. — D. L. u Mart. na otoku Cresu: Umirite se: što je rečeno za jedno mjesto, jest rečeno i za sva druga, ako i nisu imenovana, jer se tražila polakšica za svu pokrajjinu. S drugo pak strano znate, da je samo Bog sveznači, pa tako se nejaviti i neputuji, da se nemoto ni imenovati.

Pregled tršćanskoga tržišta.

dne 15. Julija 1877.

	OD for. [st.]	DO for. [st.]
Vosak primorski i ugarski za 100 Kilogramah	129	132
Kafa Portoriko	108	115
S. Domingo	95	115
Rio polag vrsti	53	25
Gukar austrijski tuđeni	49	31
Cvijet travo bahtado (Grisantomo)	3	—
Naranča skrinjica	10	50
Karube puljuzko . . . . za 100 Elig.	9	—
lorantinsko	5	6
dalmatinsko	—	—
Smokve Kalamata	9	11
puljuzko	—	—
Limuni skrinjice	4	8
Bademski šlići mandulno puljuzko . . za 100 Elig.	9	94
dalmatinsko	—	—
Liesnjaci	31	—
Šljivo	18	20
Pšenica ruska	15	16
ugarska	15	17
galaska	14	15
Kukuruz (turkijski) ruski	7	8
ugarski	7	25
Raz	8	50
Jedan	7	73
Zob ugarska	7	23
arbanaska	7	50
Pasulj (fazol), polag vrsti robo	10	50
Bob	9	11
Loca	20	26
Oriž talijanski	15	75
inglezki (kitajski)	120	130
Vuna bosanska	128	130
moreska	126	—
arbanaska	—	—
Istarska	52	94
Dasko kruško joševico	44	75
štajerske	12	14
Gredo	8	9
bukovica	—	—
Ulio italijski, nizje vrsti . . za 100 Kil.	50	52
najbolje	68	70
srednje vrsti	62	64
dalmatinsko	50	—
istarško	30	—
Kameni ulo u barilah	18	—
u kasetah	22	—
Kože strojno našte	178	200
suho voljivo našte	107	131
dalm., ist. i bos.	72	125
janječo našte . . za 100 komadab	95	105
dalmatinsko	68	80
kozje	73	92
tunene slane	50	65
sube	40	50
ročje za 110 komadab, u srobra	25	27
Bakalar	36	43
Sardeli u baril	15	24
Vitriol modri	36	37
zeleni	5	0
Maslo	84	92
Loj dalmatinski i našti	58	52
Salo	—	—
Mast (salo raztopljeno)	—	—
Slanina	38	39
Hakija etolitar (100 litara)	32	34
Galicid i staraki . . za 100 Kil.	875	925
Roj naški	9	9
istarški	15	16
Ljek od javorka	31	40
Vinko strgošino (Orhipula) sploš	32	31
med	15	13
Lumber (jablčnice od javorka)	375	0
Patak baril od 100 Kilg.	17	23
Canje (traco) . . . . . za 100 Kilg.	72	73
Katran dalmat.	—	—

NOVA SLIKA.

Izašla je u Beču velika i umjetnički izradjena slika

Srbske vojskovođe u srbsko-turskom ratu.

Milan M. Obrenović IV.

Nikola I. Petrović - Niegusi.

Generali: M. G. Černjajev, Ranko Alimpić, Franjo Zah i Kosta S. Protić. — Vojvode: Petar Yukotić, Božo Petrović, Ilija Plamenac i Mašo Vrbica. — Obrstri (pukovnici): Horvatović, Orešković, Ilija Čolak-Antić, Teša Nikolić, Valdemar Beker, Milošak Lešjanin. — Oberaljajanti (podpukovnici): Savo Gruljić, Vlajković, Kosta Bučević, Gruja Mišković. Major Paja Putnik i arhimandrit N. Dučić.

Slika ima 22 verno po fotografijama izradjena lika, sa grbom Srbije i Crne Gore.

Sliku je litografisao A. ŠUBERT.

Slika je 53 centimetra visoka a 90 centim. široka. Cilena je sliči f. 1 20 novč.

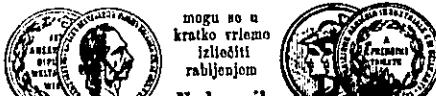
Naručbine se šalju na ovu adresu: P. JANKOVIĆ, Wien, VIII. Platzengasse N. 39.

Novci se šalju u plaćenom pismu, ili po poštanskoj naputnici; komu je lakšo, neka na Korrespondenz-karti javi, pa će mi se per Nachnahme poslati.

Preprodaci, koji za gotov novac naručuje najmanje 10 komada dobivaju komad po 1 for. i franco pošiljanje.

Bez ove slike nebi trebala da bude ni jedna Gorčaj, koja se interesuje za rat Srbije i Crne obote sa turskom carevinom.

Grena bol, kašalj, hreputavica, promuklost, nazeb, zadavica, rora, zapala ustuh itd.

Nadarenih

Prendini-evih Sladkišah

(PASTIGLIE PRENDINI)

Što ih gotovi P. Prendini lučbar i Žejkarnik u Trstu.

Veoma pomažu učiteljem, propovjednicima itd. Probjedjeni kašljivi nodili, naradno jutrasnje hreputarice i grenači zapala nestaju kao što uđu uzimanjem ovih sladkiša.

Opazka. Važa se pažljiv putanjem Žejkarnika, koji je panačinjuju. Zato valja već prije Žejkarnika ući i Žejkarnicu. Žejkarnica je gledati, da budo na omotku kutlijico (skutlje) moj podpis. Svaki komad tih sladkiša ima uštanu na jednoj strani Pastiglie a na drugoj Žejkini.

Cilena 30 novč. kutlijici zajedno sa naputkom.

Produža se u Žejkarni u Trstu (Farmacia Prendini in Trieste). — A izvan Trsta dobriju se: na Ricci kod Prodana Žejkarnika i kod Jochela i Pastiglie mirodiljara; — u Gorici kod Zanetti-a, Pontoni-a, Korpana i Kirnera; — u Puli kod Wassermannova Žejkara i Schrinnera mirodiljara; — u Malom Lošinju kod Viviani-a; — Parini kod Lions; — u Zadru kod Berčića i Berčićini; — u Šibeniku kod Borossa i Misturo; — u Šibeniku kod Volpi-a; — u Korčuli kod Zovotti-a; — u Makarskoj kod Pojani-a i u svih boljih Žejkarnih itd. Žejkarnih.

Knjižara, knjigovozara i posudna knjižnica.

Mojom nakladom upravo izašla te so u svih knjižarnah dobiva:

Hrvatska Kuharica

III pouka, kako se gotovo svakakva jela.

Novo, po metričkoj mjeri preradjeno i pomnoženo izdanje, 8.º 283 stranah. Cilena broširanoj knjizi je 80 novč., u tvrdih koricah ukusno vezano 1 f. U cijelom platnu to požlaćeno 1 f. 30 novč. Najprikladnije se naručuje ako se novac poštovnom doznačicom pošalje te so 15 novč. pridoda, gdje gg. naručitelji knjigu francu dobivaju.

Nadalje:

NOVA METRIČKA VAGA I MJERA,

za pak napisa MILAN KUČENJAK, zupnik pod Bielom.

7. Izdanje u pet hiljada komada.

Cilena istoj 5 novč. ili groš. Ta veoma korisna knjizica raspaćana je dosegle u 25.000 kom. DRAG. ALBRECHT ml. knjižar.

Varaždin, župni trg br. 60 — DRAG. ALBRECHT ml. — Varaždin, župni trg br. 69.